

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 15 Ocak 2013
Nr. Ref.: RK 342/13

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI 75/12

Başvurucular

Faton Sefa

Yüksek Mahkeme'nin Rev. nr. 106/2010 sayı ve 2 Mayıs 2012 tarihli kararı hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi

Başvurucu:

1. Başvurucu, Yakovalı avukat Bay Teki Bokshi tarafından temsil edilen Yakova mukimi Bay Faton Sefa'dır.

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucu, kendisine 20 Haziran 2012 tarihinde teslim edilen Rev nr. 106/2012 sayı ve 2 Mayıs 2012 tarihli Yüksek Mahkeme kararına itiraz etmiştir.

Başvurunun Konusu

3. Başvurucunun Kosova Cumhuriyeti Anayasası'nın (bundan sonra: Anayasa) 31. maddesi [Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı], 46. maddesi [Mal Güvenliği], 49. maddesi [Çalışma ve Mesleği İcra Etme Hakkı], 53. maddesi [İnsan hakları Hükümlerinin Yorumlanması], 102. maddesi [Yargı Sistemi genel Esasları] ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (bundan sonra: AIHS) 6. maddesi (Adil Yargılanma Hakkı ve 1. Ek Protokolünün 1. maddesi (Mülkiyetin Korunması) ile güvence altına alınan hakları ihlal ettiği var sayılan Rev nr. 106/2012 sayı ve 2 Mayıs 2012 tarihli Yüksek Mahkeme kararıdır.

İlgili Hukuk

4. Anayasa'nın 113.7 fıkrası, 03/L-121 sayı ve 15 Ocak 2009 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın (bundan sonra: "Yasa") 22. maddesi ve Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra: "İçtüzük") 56. kural 2. fıkrası.

Başvuru Süreci

5. Başvurucu 13 Ağustos 2012 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'ne (bundan sonra: Mahkeme) başvurmuştur.
6. Başvurucu 17 Ağustos 2012 tarihinde avukat vekaletini teslim etmiştir.
7. Mahkeme Başkanı'nın 4 Eylül 2012 tarih ve GJR 75/12 sayılı kararıyla Üye Robert Carolan raportör yargıç olarak görevlendirilmiştir. Başkan'ın aynı tarih ve KSH 75/12 sayılı kararıyla Üyeler: Altay Suroy (başkan), Almiro Rodrigues ve Arta Rama-Hajrizi'den oluşan Ön İnceleme Heyeti belirlenmiştir.
8. Mahkeme 12 Ekim 2012 tarihinde Rev. nr. 106/2010 sayı ve 2 Mayıs 2012 tarihli kararı hakkında Yüksek Mahkeme'den açıklama talebinde bulunmuştur. Anayasa Mahkemesi başvuruyu incelerken Rev. nr. 106/2010 sayılı kararında duruşma tarihi ile kararın açıklanması tarihi arasında bir uyuşmazlığı tespit etmiştir. Buna göre duruşma 09.04.2012 tarihinde yapılmış olup karar açıklama tarihi 09.02.2012 olarak belirtilmiştir. Bu da kararın duruşmadan iki ay önce çıkartıldığı anlamına gelmekteydi.
9. Yüksek Mahkeme 25 Ekim 2012 tarihinde Rev. nr. 103/2010 sayılı kararın tarihini 2 Mayıs 2012 şeklinde düzelterek Anayasa Mahkemesi'nin talebine cevap vermiştir.
10. Ön İnceleme Heyeti raportör yargıcın raporunu 27 Kasım 2012 tarihinde inceledikten sonra Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliğine ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

11. Yakova Hidrosistemi Radoniqi Şirketi (bundan sonra: şirket) 18 Ağustos 2006 tarihinde başvurucunun iş sözleşmesi uyarınca yükümlülüklerini yerine getirmediği gerekçesiyle sözleşmesi sonlandırılmıştır.

12. Başvurucu 24 Ağustos 2006 tarihinde Hidrosistemi Radoniqi Şirketi Yönetim Kurulu'na incelenmek üzere bir dilekçe sunmuştur.
13. Bu karar dava dosyası veya yazışmalarda bulunmadığı halde başvurucu, Şirket'in 18 Ağustos 2006 tarihli kararını onayıp Disiplin Komisyonu'nun 25 Ağustos 2006 tarihinde iş sözleşmesini sonlandırdığını ileri sürmüştür.
14. Başvurucu 30 Ağustos 2006 tarihinde Disiplin Komisyonu'nun kararına karşı Şirket Genel Müdürüne itiraz başvurusunda bulunmuştur.
15. Bu karar da dava dosyası veya yazışmalarda bulunmadığı halde başvurucu, Genel Müdürün 21 Eylül 2006 tarihinde itiraz dilekçesini temelden yoksun bulduğunu ileri sürmüştür.
16. Dava dosyasında ne başvuruçunun iş sözleşmedi ne de Disiplin Komisyonu'nun tutanağı bulunmamaktadır.
17. Başvuruçunun Disiplin Komisyonu'nun inceleme toplantılarına kayılmaya davet edilip edilmediği anlaşılmamıştır.
18. Yakova Belediye Mahkemesi 8 Ocak 2009 tarihinde çıkarttığı C. nr. 172/08 sayılı kararla Disiplin Komisyonu'nun 25 Ağustos 2006 tarihli kararı ile Genel Müdürün 21 Eylül 2006 tarihli kararını bozmuştur. Devamında Şirkete başvuruçunun işyerine iadesini veya bu geçerli nedenlerle yapılamıyorsa mesleki yeterliklerine uygun bir yere yerleştirilmesini emretmiştir. Mahkeme, iş ilişkisinin kesilmesi gerekçelerinin İstihdam Standartları ve Kosova Temel Çalışma Yasası ile şartlandırıldığını değerlendirmiştir. Belediye Mahkemesi, incelemenin çalışanın katılımı olmaksızın yapıldığını ve bu şekilde kendi savunmasını yapamadığını değerlendirmiştir. Belediye Mahkemesi'nin bu kararına karşı Şirket İpek Bölge Mahkemesi nezdinde itiraz etmiştir.
19. İpek Bölge Mahkemesi'nin 9 Şubat 2010 tarihinde çıkarttığı Ac. nr. 176/09 sayılı kararla Belediye Mahkemesi'nin 8 Ocak 2009 tarihli kararını değiştirip başvuruçunun şikayetini temelden yoksun bularak reddetmiştir. İpek Bölge Mahkemesi kararında iş sözleşmesinin sonlandırılması Kosova Temel Çalışma Yasasına İlişkin 2001/27 sayılı UNMIK Yönetmeliğinin 11.2 fıkrası ve 11.4(b) bendi hükümleri uyarınca yapıldığından maddi hukukun yanlış uygulandığını belirtmiştir. Dahası Bölge Mahkemesi başvuruçunun görevlerini ihlal etmesi üzerine disiplin cezasının verilmiş olduğunu ve Şirketin 2001/07 sayılı UNMIK Yönetmeliği gereğince yapılan bir toplantıda iş sözleşmesinin sonlandırıldığını yazılı olarak başvuruçuya bildirdiğini değerlendirmiştir. Daha sonra başvuruçucu Bölge Mahkemesi'nin kararına karşı Yüksek Mahkeme nezdinde revizyon başvurusunda bulunmuştur.
20. Yüksek Mahkeme 2 Mayıs 2012 tarihinde çıkarttığı Rev. nr. 106/2010 sayılı kararla revizyon başvurusunu temelden yoksun bularak reddetmiştir. Yüksek Mahkeme şu değerlendirmede bulunmuştur: "[...] davacının iş ilişkisi yürürlükteki mevzuatta belirlenmiş usule göre kesilmiş olduğundan bu esasa ilişkin her revizyon iddiası kabul edilmezdir".

Başvuruçunun İddiaları

21. Başvuruçucu İpek Bölge Mahkemesi ile Yüksek Mahkeme kararlarıyla Anayasa ve AİHS ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Çünkü her iki mahkeme (İpek Bölge Mahkemesi ve Yüksek Mahkeme) disiplin sürecindeki usul ihlallerini dikkate almadıklarını varsaymıştır.

22. Başvurucu devamında iş sözleşmesinin sonlandırılmasınının 2001/27 sayılı UNMIK Yönetmeliğine aykırı olduğunu, çünkü sonlandırma kararında hiçbir zaman kendisinin hangi yasal hükümleri ihlal ettiğini belirtilmediğini ileri sürmüştür.

Başvurunun Kabul Edilirliği

23. Mahkeme, başvuru sahiplerinin şikâyeti hakkında bir karara varabilmesi için öncelikle Anayasa'da belirtilip Yasa ve İçtüzükte ayrıntılarına yer verilen kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğinin ele alınması gerektiğini tespit etmiştir.

24. Mahkeme bu çerçevede Yasa'nın 48. maddesinde atıfta bulunur. Söz konusu madde şöyledir: İstem müracaatında bulunan kişi, isteminde hangi hak ve özgürlüğünün ihlal edildiğini tahmin ettiğini ve müracaatta bulunan kişinin itirazda bulunmak istediği kamu otoritenin somut işleminin hangisi olduğu konusunda doğru bir açıklama yapmakla görevlidir.

25. Mahkeme İçtüzüğün 36. kural (1.c) bendine de atıfta bulunmak ister. Bent şöyledir: (1) Mahkeme başvuruları yalnız şu hallerde görüşebilir: c) Başvuru açıkça temellendirildiği zaman.

26. Mahkeme, başvuru sahibinin, Anayasa ile güvence altına alınmış hak ve özgürlüklerini ihlal etmesi durumları dışında Yüksek Mahkeme'nin olgu veya yasalarla ilgili yanlış yaptıklarına ilişkin şikâyette bulunulamayacağını tespit etmiştir. Bununla ilgili olarak Mahkeme, hukuk mahkemelerinde alınan kararlar göz önünde bulundurulduğunda, dördüncü derece mahkemesi olmadığını vurgulamak ister. Hukuk mahkemelerinin rolü ve görevi usul ve maddi hukuka ilişkin kuralların yorumlanıp uygulanmasıdır (bkz. *mutatis mutandis* Garcia Ruiz – İspanya [GC] 30544/96 davası AIHM 1999-I tarihli kararı 28. Maddesi).

27. Anayasa Mahkemesi, delillerin doğru sunulup sunulmadığını ve başvurucuya adil yargılama yapılması anlamında usullerin, bir bütün olarak ele alındığında, gerektiği şekilde uygulanıp uygulanmadığını değerlendirebilir (bkz. *mutatis mutandis*, Edwards – Birleşik Krallık 13071/87 sayı ve 10 Temmuz 1991 tarihli kabul edilmiş dava başvurusu hakkında Avrupa İnsan Hakları Komisyonunun Raporu vb.).

28. Mevcut başvuruda başvuru sahibi Yüksek Mahkeme'nin yasaları bir bütün olarak doğru uygulamayışına itiraz edip alt derece mahkemelerinin kendisine ödenecek maddi ve manevi tazminat tutarına ilişkin olguların tespiti konusunda şikâyetçidir. Mahkeme, yukarıda belirtilen sebeplerden dolayı başvuruyu kabul edilmez nitelikte olduğunu tespit etmiş, başvuruyu kabul edilmez olarak reddetmiştir (bkz. *KI 13/09 sayılı Sevdail Avdyli v. A. Nr. 533/2006 sayı ve 11 Eylül 2006 tarihli ile A. Nr. 533/2006 sayı ve 11 Eylül 2006, 17 Haziran 2010 tarihli Yüksek Mahkeme Kararı davasına ilişkin kabul edilmezlik kararı*).

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Yasa'nın 48. maddesi, İçtüzüğün 36. kuralı (1.c) bendi gereğince Anayasa Mahkemesi'nin 27 Kasım 2012 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine karar verilmiştir.
- II. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesi uyarınca taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- III. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Robert Carolan, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza